

ศิลปากร
ศิลป

SILPAKORN
THEATRE

บทละคร
ชาวมุสลิม
ระชาอู
... ตำนานเรื่อง
รามเกียรติ์ ...

5.912

THAI DRAMA

THE PRELIMINARY SCENES OF THE RAMAKIAN
BY
THREE ROYAL AUTHORS

วงเวียนดื่มแต่โอวัลตินที่แท้ของสวิสเซอร์แลนด์

ETERNA
Automatic
waterproof
non-magnetic shock-absorbing
SELF-WINDING

ETERNA The precision watch since 1856

SWEEP SECOND

กรมศิลปากร

เปิดการแสดง

“ต้นเรื่องรามเกียรติ์” จากบทนิพนธ์สามสมเด็จ

ทุกวันศุกร์, วันเสาร์ และ วันอาทิตย์

เวลา ๑๔.๐๐ และ ๒๐.๐๐ น.

อาทิตย์เพิ่มรอบเช้า

เริ่มแต่วันศุกร์ ที่ ๑๒ พฤศจิกายน เป็นต้นไป

SILPAKORN THEATRE

SIAMESE DRAMA

“PRELIMINARY SCENES OF THE RAMAKIAN”

on Fridays, Saturdays and Sundays

Commencing on Friday, the 12th. of November

Two performances on Fridays and Saturdays

beginning at 14 and 20 o'clock

three on Sundays

beginning at 10, 14 and 20 o'clock.

ภาพ “ ยักขินี ” หน้าปก

จำลองจากภาพฝีพระหัตถ์
สมเด็จพระเจ้าฟ้า กรมพระยานริศรานุวัดติวงศ์
ทรงออกแบบการแต่งกายนางสุรปนา

ถวาย

สมเด็จพระบรมพระยาดำรงราชานุภาพ
และโปรดประทานอธิบายวิธีแต่งไว้ดังสำเนาถวายพระหัตถ์ต่อไปนี้

✽

✽

ทำพระ ๑๑ ธันวาคม ๒๒

กราบทูลทูลราชูปถัมภ์

ขอถวายรูปยักขินี คิดว่าทำเป็นนาคาถ นพพะเพิงคิ้วเลตา คาคเข้า
อย่างแวนตาคนขั้รลยนต์ ทำแต่แวนตาเจาะหล ลูกตานี้ใช้ลูกตาเดิม
หนดทำอันหนึ่งต่างหากก็ขมุกก็ได้ ติดปลาสเตอร์ก็ได้

อนึ่ง ควรจะให้เตรียมผ้าเปลาะเข้าไปคนละผืน เพื่อหนาวจะได้ห่ม

ควรมีควรแล้วแต่จะโปรด

พรหม

สุจิตร์

ประกอบการแสดงนาฏศิลป์ไทย

ของ

กรมศิลปากร

จัดทำอย่างประณีตงดงาม และมีหลักวิชา

จำหน่ายในราคาเยียมเขาวัดที่สุด

เพียงเล่มละ ๕๐ สตางค์

เชิญท่านเป็นเจ้าของสุจิตร์การแสดงของกรมศิลปากร

ดื่ม

เบียร์

ศาลสเบ็ก

นโยบายเกี่ยวกับนาฏศิลป์และดุริยางคศิลป์

ของ

กรมศิลปากร

ว่าในส่วนศิลปะและโดยเฉพาะนาฏศิลป์และดุริยางคศิลป์ กรมศิลปากร มีนโยบายดำเนินงานเป็นสองขั้นตอนประการ คือ ๑ บำรุงและรักษาศิลปเดิมของไทย ที่ถือเป็นแบบแผนและสืบทอดกันมา อันเป็นมรดกและเป็นสมบัติของชาติไทยให้คงอยู่ และ ๒ ส่งเสริมศิลปให้ก้าวหน้าตามความเจริญแห่งความหมุนเวียนเปลี่ยนไปของ กาลสมัย แต่ไม่ถึงกับจะทำให้ศิลปเสียลักษณะและกลายไปมากจนขาดตอนขาด สายแห่งการสืบทอดทางวัฒนธรรมของชาติไทย

ศิลปเดิม ถ้าจะเปรียบกับเหมือนเราเขียนหนังสือตัวบรรจง อันมีลักษณะเป็น ระเบียบเรียบร้อยงดงาม แต่การเขียนหนังสือตัวบรรจง ต้องเสียเวลาฝึกหัด เขียนกันเป็นเวลานาน จึงจะสามารถเขียนได้งดงามและได้ดังขนาด ถ้าว่าในสมัย ปัจจุบันซึ่งต้องการความรวดเร็วค่อนข้างมากเพื่อแข่งกับเวลาแย่งกันทำมาหากิน เวลาที่จะบำรุงจิตใจให้รู้จักแต่ความงามจึงมีได้น้อย เพราะจะมัวเขียนหนังสือตัวบรรจง ซึ่งต้องเขียนทีละตัวจึงไม่ทันกัน สู้เขียนหนังสือตัวหวัดไม่ได้เพราะสะดวกและ เร็วทันใจ แต่ความงามได้ระเบียบเรียบร้อยของตัวหนังสือเสื่อมและบกพร่องไป

ความจริงหนังสือตัวบรรจงและหนังสือตัวหวัด ว่าในส่วนที่ดีและส่วนที่ เสียก็มีอยู่ด้วยกันทั้งสองอย่าง หนังสือตัวบรรจงมีลักษณะงามแต่เสียเวลามาก จึง ไม่เหมาะแก่ที่จะใช้เขียนสำหรับกิจการทั่วไปในสมัยปัจจุบัน ส่วนหนังสือตัวหวัด มีความงามหนังสือตัวบรรจงไม่ได้ แต่เหมาะแก่การเขียนทั่วไปเพราะเร็วทันใจ เพราะฉะนั้นหนังสือทั้งสองอย่างจึงมีที่ใช้ต่างกัน ถ้าเป็นของดีหรือสิ่งสำคัญ และถ้าจะต้องเขียนเป็นตัวหนังสือเช่นลัญจกรวรรณคดีก็ต้องเขียนด้วยตัวบรรจงจึง จะดีกว่ากัน ถ้าเป็นหนังสือธรรมดาเช่นจะเขียนเป็นจดหมายรัก ขนเขียนบันทึกตัว อย่างหนังสือตัวบรรจงก็ผิดถนัด ผู้ใดรับและอ่านจดหมายรักของท่าน แทนที่จะรัก

อาจเห็นว่าท่านเป็นคนคร่ำครวญอย่าได้ใคร่ ทักถ้าวุ่นเป็นก่ดวุ่นในสมัยปัจจุบัน
ซึ่งใคร ๆ ก็เขียนหนังสือตลกร้าย ถ้าถ้าวุ่นถึงสมัยก่อนซึ่งใคร ๆ ก็เขียนหนังสือตล
บรจริง เรื่องก็ตลกเป็นนอกอย่างหนึ่งเพราะต่างสมัยกัน

นอกจากหนังสือเขียนตลกร้ายและตลกร้าย ยังมีตลกร้ายตลกขบขันและ
ตลกขบขัน ซึ่งมีลักษณะเป็นระเบียบเรียบร้อยและเร็วทันใจและตลกขบขันได้คราวละมาก ๆ
เพราะฉะนั้นจึงเหมาะแก่การงานทั่วไป ทดลองการควมรวดเร็วและแพร่หลายได้
ทั่วถึงกัน ถ้าจะยกตลกร้ายอย่างหนึ่งเปรียบเทียบกับตลกขบขัน ก็เปรียบได้กับตลกขบขัน
เรียกกันว่าพาณิชนิพนธ์ ตลกขบขันตลกร้ายทั้ง ๓ อย่างนี้มีใช้ต่างกัน และม
ความสำคัญและความจำเป็นด้วยกัน

กรมศิลปากรมีนโยบายบำรุงและรักษาคติเดิมของไทยในประการที่ ๓ ก็
เหมือนกับการรักษาหนังสือตลกร้ายให้คงชีวิตไว้ ถ้าเมื่อใดต้องการเขียนหนังสือที่เป็น
แบบแผนของเดิมก็ดลารมย์เขียนได้ ถ้าหมกมุ่นเขียนหนังสือตลกร้ายเสียแล้ว ก็
ต้องใช้เขียนด้วยหนังสือตลกร้าย ซึ่งอาจเขียนจนอ่านไม่ออกหรือไม่สะดวกก็ได้ หรือ
ไม่หมกมุ่นความงามจนไม่กล้าเขียนหนังสือก็เป็นได้ ถ้าเขียนหนังสือตลกร้ายไม่ได้
จะใช้ตลกขบขันได้ แต่ในเอกสารและหนังสือสำคัญทางราชการจะเป็นหนังสือตลกขบขัน
ก็ไม่ควรกระทำ ด้วยเหตุนี้ เมื่อแรกคิดเขียนหนังสือในโรงเรียน จึงต้อง
บังคับให้หมกมุ่นเขียนหนังสือตลกร้าย เพื่อให้หมกมุ่นกับงานเขียน
หนังสือตลกร้ายอันเป็นแบบที่แท้จริงเสียก่อน ค่อยไปเขียนหนังสือตลกร้าย
หรือในทางคร่าว ๆ จะเป็นตลกขบขันก็ได้ ตลกขบขันและตลกขบขันแบบ
แผนใหม่ทั้งลักษณะทั้งแบบที่ดลารมย์ของตลกร้ายภาษาไทย ตลกขบขันไม่เคย
เขียนหนังสือตลกร้ายมาก่อนเลย หมกมุ่นนโยบายประการที่ ๒ ของกรมศิลปากร
คือตั้งเล็งมีคติให้ก้าวหน้าตามความเจริญแห่งกาลสมัยกันนั้น ด้วยประการฉะ

พระยาอนันตราชชน

กรมศิลปากร

วันที่ ๑ พฤศจิกายน พ.ศ. ๒๔๘๐

นมาธิการ

ละครเรื่อง “คนเรื่องรามเกียรติ์” ซึ่งกรมศิลปากรนำออกแสดง ณ โรงละครศิลปากรนี้ ใช้บทที่เลือกคัดจากพระนิพนธ์ของ สมเด็จพระเจ้าบรมวงศ์เธอ กรมพระยาดำรงราชานุภาพ, สมเด็จพระเจ้าบรมวงศ์เธอ เจ้าฟ้ากรมพระยานริศรานุวัดติวงศ์ และจากพระราชนิพนธ์ในพระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัว รวมเรียกว่า “บทนิพนธ์สามสมเด็จ” แต่โดยเหตุที่เป็นบทคัดลอก จึงย่อมแตกต่างไปจากบทนิพนธ์เดิมมาชนหนึ่ง ต่อมาเมื่อได้นำมาฝึกซ้อมและปรับแก้เรื่องเพื่อนำออกแสดงบนเวที บรรดาครูอาจารย์ทางนาฏศิลป์ต่างเห็นร่วมกันว่า ควรแก้ไขเปลี่ยนแปลงบางตอนเพื่อให้เหมาะแก่โอกาสและเหมาะแก่ตัวผู้แสดงบ้าง ควรตัดทอนออกเพื่อให้เหมาะแก่เวลาที่แสดงบ้าง จึงตกลงแก้ไขตัดทอนไปตามที่เห็นควรด้วยเหตุนี้ การแสดงบนเวทีในโรงละครศิลปากร จึงย่อมมีส่วนปลีกย่อยแตกต่างไปจากที่มีอยู่ในบทเดิม ทั้งนี้เป็นไปด้วยความเคารพในพระองค์ผู้ทรงพระพนธ์เดิม และด้วยมุ่งหมายที่จะรักษานาฏศิลป์ไทยของเดิมไว้ เพื่อเป็นแบบแผนอันมีมาตรฐานสืบไป

ในโอกาสนี้ บรรดาครูอาจารย์ ข้าราชการศิลปินและนักเรียนนาฏศิลป์ของกรมศิลปากร ขออ้อมเกล้าฯ ถวายเคารพสักการะแด่พระองค์ผู้ทรงพระพนธ์เดิมด้วยความรู้สึกในพระมหากรุณาธิคุณเป็นอันเกล้าฯ

ข้าพระพุทธเจ้า

ข้าราชการศิลปิน และ นักเรียนนาฏศิลป์

กรมศิลปากร

“ต้นเรื่องรามเกียรติ์”

จาก

บทนิพนธ์

ล้ามลัมเด็จพระ

ภาคสวรรค์

ตอน-นารายณ์ปราบหนทุก

พระนิพนธ์ สมเด็จพระเจ้าบรมวงศ์เธอ

หม่อมเจ้า ฤทธิรงค์ ฤทธิรงค์ บรมวงศ์

“เป็นชายคุดคูมาหมื่นชาย มีตายก็จะได้เห็นหน้า”

ก่อนที่จะชนเฝ้าพระอิศวร พระผู้เป็นเจ้าของทวยเทพในสวรรค์ พวก
เทพบุตรเทพธิดาได้พากันมาจับระบำรำฟ้อน เป็นคู่ชงัดรำถวายแด่กษัตริย์บนสวรรค์
พระเป็นเจ้า ฤทธิรงค์บนเขาไกรลาส ฤทธิรงค์นั้น มีอัครมเหสีชื่อว่า หนทุก
ซึ่งพระอิศวรโปรดให้หมื่นหน้าทศกัณฐ์พาพวกเทวดาอยู่บนเขาไกรลาสเป็นเวลายาวนาน
หนทุกถูกเทวดานางฟ้าหยอกจ้อรังเกียจด้วยประการต่างๆ คบหัวสุมหน้าเล่นบ้าง

ก่อนผมเดี่ยบบ้าง จนกระทั่งหมดทุกด้านเลยไป นนทุกก็เกิดขัดเคืองใจขึ้นมา จนหนึ่ง
 จึงเข้าเฝ้าพระอิศวรเป็นเจ้า ทูลขอประทานพรจากพระอิศวร ให้หนวชของตนเป็นเพชร
 มีอำนาจอันศักดิ์สิทธิ์ เมื่อเสร็จตรงไปยังผู้ใดแล้ว ผู้นั้นจะต้องตายทันที พระอิศวร
 เป็นเจ้าก็โปรดประทานพรให้แก่หนทุกตามปรารถนา เมื่อได้รับพรแล้ว นนทุกก็
 กลับไป ครั้นได้เวลาจะขึ้นเฝ้าพระอิศวร พวกเทพบุตรนางฟ้าก็มาพร้อมกัน แล้ว
 ต่างก็พากันหยอกถอวังแวนกันทุกแค้นเป็นทริทรีขึ้นถึงใจอย่างแต่ก่อน นนทุกโกรธ
 เคืองมาก จึงเฝ้าขอพรเสร็จตรงไปยังเทวดานางฟ้า ต่างก็ล้มตายลงหลายองค์ ส่วน
 พวกที่เหลืออยู่ก็ตกใจกลัว รีบพากันไปทูลร้องทุกข์ต่อพระนารายณ์เป็นเจ้า ครั้นทรง
 ทราบเรื่อง พระนารายณ์จึงทรงแปลงร่างเป็นนางงามมาต่อหน้าหนทุก เมื่อนนทุกได้เห็น
 นางงามก็มีความรักใคร่ไหลหลง จึงทอดนิตินึกเข้าเฝ้าพาราดี นางนารายณ์แปลง
 จึงออกอุบายชวนนนทุกว่า คุณนทุกด้วยท่าว่าตามแบบครู ซึ่งเรียกกันว่า “รำแม่บท”
 ฝ่ายนนทุกไม่รู้เท่าทันก็ยินยอมตกลงว่าตาม ครั้นรำไปถึงท่า ชื่อ “นาคาม้วนหาง” หนว
 ชของนนทุกเองก็สตรงดงไปยังต้นขาของตน ขาของนนทุกก็หัก ในทันใดนั้น
 นางนารายณ์แปลงจึงกลับร่างเป็นองค์พระนารายณ์อย่างเดิม นนทุกเห็นเช่นนั้นก็แค้น
 เคือง จึงบริภาษพระนารายณ์ ว่าเป็นพระเป็นเจ้าที่ไม่เที่ยงธรรม และมีความขลาด
 กลัวไม่กล้ามาต่อสู้อย่างลูกผู้ชาย แลถึงแปลงกายเป็นสตรีมาดองให้หลง
 พระนารายณ์ก็ตอบว่ามิได้ดองนนทุก แต่ทำดังนั้นเพื่อจะให้นนทุกรู้ด้านกลัวว่าเธอ
 หนวเพชรไปเที่ยวชักชวนให้ตายนั้น เขาจะมีความเจ็บปวดลึกเพียงไร ให้นนทุกประ-
 ด้พเดี่ยบบ้าง และตรัสท้าทายว่า ขอให้นนทุกไปเกิดชาติหน้าเป็นพระยายักษ์ มีด้ามเคียว
 ยี่สิบหัตถ์ รั้งารพัทรวินยา เหาะเหิรเดินอากาศได้ แล้วพระองค์เองจะทรงแบ่งภาค
 ดงไปเกิดเป็นเต่ามนุษย์สองมือ ตามไปสังหาร นนทุกก็ปฎิญาณผูกแ้วไว้ว่า “ท่าน
 แลถึงแปลงปลอมเป็นสตรีมาดองดองเราให้หลง หากเราดงไปเกิดด้วยกันในมนุษย์
 โลก เราจะทำให้ท่านต้องวิโยคทนทุกข์ทรมาน ด้วยการพดัดพรากจากสัตว์ทรก
 เป็นหนกหนา”

FLY BY S.A.F.E

**YOU WANT TO TRAVEL-FLY
YOU WANT TO FLY-FLY S.A.F.E**

*BOOKINGS TO ALL DESTINATIONS
IN INDIA AND EUROPE ACCEPTED.*

EASTBOUND:		WESTBOUND:	
ETA	ETD	ETA	ETD
„ 9/11	„ 10/11	„ 12/11	„ 12/11
„ 17/11	„ 18/11	„ 20/11	„ 20/11

*FOR FURTHER
INFORMATION APPLY*

**THORESEN & CO.,
(BANGKOK) LTD.**

Wat Yammaua Telephone 30985

or our Booking Agents:

The Air Booking Centre Tel: 30468

South East Asia Trading Co., Ltd.

Tel: 30487

Sharma & Co.

Tel: 23239

BRANDIENS
SOUTH AMERICAN AIR TRANSPORT
S.A.F.E

ฟิลิปส์

วิทยุที่ได้รับความนิยมจากมหาชนทั่วโลก โดยจะเพาะผู้รักดนตรี

เพราะ

- เสียงชัดเจน
- ปรุปล่วย
- ทนทาน

สร้างพิเศษสำหรับเมืองร้อน

K. L. M. - เค. เอ็ล. เอ็ม.

สายการบินที่อ่านด้วยความสะดวกแก่ผู้โดยสารอย่างพร้อมมูล

ทุก ๆ วัน— ไป : บัตตาเวีย กัลกัตตา การาจี่ ไคโร ยุโรป และสหรัฐ
อเมริกา

วันศุกร์ — ไป : เซี่ยงไฮ้

วันจันทร์ — ไป : สิงคโปร์

ขอทราบรายละเอียดได้ที่

โทร. 30995-6-7

ติดต่อได้ตามเอเยนต์ทั่วไป

สายการบินที่เก่าแก่ที่สุดในโลก

พอจบคำ พระนารายณ์ก็ตั้งหาวนอนทุกตาบ นนทุกจึงลงมาเกิดเป็นทศกัณฐ์
ราชาแห่งยักษ์ ผู้ครองกรุงดงกา และพระนารายณ์ก็อวดารลงมาเกิดเป็นพระราม
กษัตริย์ผู้ทรงเกียรติแห่งกรุงอโยธยา

ในฉากหน้า ท่านจะได้ชมนาฏศิลป์แบบฉบับของไทยอันเป็นศิลปะที่ประณีต
งดงามและรักษากันไว้เป็นแบบแผนตั้งแต่สมัยกรุงศรีอยุธยาตลอดมาจนถึงบัดนี้

ภาคมนุษย์

ตอน—ศุรปนาหาหึงส์

พระนิพนธ์ สมเด็จพระเจ้าฟ้า กรมพระยานริศรานุวัดติวงศ์

ฉากที่ ๑ บำไใกล้แม่น้ำโคธาวรี

นางศุรปนา นางยักษ์หญิงหม้าย น้องสาวของทศกัณฐ์ ออกไปเที่ยว
ประพาสบำ ตามประสาของผู้มีความหึงหวงจิตใจ ในขณะนั้น พระรามกับพระลักษมณ์
ผู้เป็นน้องชาย ได้มาบำเพ็ญพรตอยู่ในป่า ๓ คนด้วยกันกับนางสีดา มเหสีของ
พระราม นางศุรปนาได้เห็นความงามของพระรามกับพระลักษมณ์ขณะที่เดินผ่าน
มาก็มมีความปฏิพัทธ์รักใคร่ จึงดะกรอติดตามดู ได้ทราบความจากคำสันทนาของ
พระรามและพระลักษมณ์ว่าจะกลับไปบรรณศาตา นางศุรปนาจึงเอบมาแปดงกาย
เป็นสาวน้อยรูปงามแล้วติดตามไปยังบรรณศาตา

ฉากที่ ๒ หน้าบรรณศาลา

นางด้ดา มเหสีของพระราม นั่งรอคอยดอกไม้หน้าบรรณศาลา พดงก็
 ำพณถึงความทุกข์ยากของตนของพดงพราจากบ้านเมืองมาชยับา พอพระรามและ
 พระลักษมณ์กลับมาถึงกันเข้าไปโอบาปราศรัยอยู่ด้วยกันหน้าบรรณศาลา แล้ว
 นางด้ดาก็นำดอกไม้ที่ตนร้อยเข้าไปเก็บภายในบรรณศาลา นางศุรบนาตามมาถึง
 จึงเข้าไปนั่งอยู่หน้าบรรณศาลา ครั้งแรก เธอได้ถามความเป็นไปของพระราม ครั้น
 ทราบความแล้วจึงเล่าประวัติย่อของตนให้ฟังบ้าง แล้วก็เล่าว่าพดงพณถึงความรัก
 ใคร่ที่ตนมีอยู่ต่อพระรามตั้งแต่ขณะแรกที่ได้เห็น จึงติดตามมา พระรามแจ้งให้เธอ
 ทราบว่า พระองค์มีมเหสีแล้ว ให้นางศุรบนาต้องปราศรัยติดต่อกับพระลักษมณ์เกิด
 ขณะทีโอบาปราศรัยกันอยู่นั้น นางด้ดาก็ออกมาจากภายในบรรณศาลา เมื่อได้ฟังพระ
 ลักษมณ์กับพระรามเกียงงอนกันด้วยเรื่องคำเกยวพราดำของนางศุรบนา นางด้ดา
 ก็ยมทวชน นางศุรบนาเห็นเบ็นว่านางด้ดายมเยาะถ้ว จึงบุกรุกเข้าได้ตบตนางด้ดา
 พระรามและพระลักษมณ์ช่วยกันบองกันห้ามปราม ด้วยความโกรธเค้น ร่างงาม
 ของนางศุรบนาถถบเบ็นนางยักช้อย่างเดิม แล้วเข้ารบกับพระลักษมณ์ ก็ถูก
 พระลักษมณ์เอาพระขรรค์ตัดหัตถ์จุมกเดย แล้วจับได้ไป

ในฉากที่ ๓ และฉากที่ ๒ น ท่านจะได้ชมวิธิการทนาเอาเรื่องรามเกยวต
 ซึ่งมักเข้าใจกันว้าใช้ดำหรับถ่นโชน แต่ใน ๒ ฉากน ท่านนำมาปรับปรุงถ่นเบ็น
 เรื่องถะคอนได้อย่างน่าชม ประกอบด้วยบทบาททางนาฏกิดที่ดัดแปลงเข้ากับคำ
 ขบร้องของคคคิถปทไฟเราะ

ฉากที่ ๓ ที่แห่งเดียวกับฉากที่ ๑ และฉากที่ ๒

ตอน-สี่ดาหาย

พระราชนิพนธ์ พระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัว

“อันเกิดมาในภพสงสาร ใครจะพ้นพระกาฬก็ไซ้ที่
ถึงเขาพระสุเมรุศรี ก็มีที่บัลล้วยด้วยไฟกลัป”

จากคำรำพึงของมารีจ

เมื่อนางศุภปนา ถูกพระลักษมณ์ ตัดหู ตัดจมูก ขบไล่ไป เธอจึงไปบอก
ให้บรรดาพระยายักษ์ ชื่อ ขรและทศ เป็นต้น ให้ยกทัพมารวมกับพระรามและ
พระลักษมณ์ เป็นการแก้แค้น แต่พระยายักษ์เหล่านั้นก็ต้องพ่ายแพ้แก่พระราม
พระลักษมณ์ และเสียทัพสิ้นชีวิตไป นางศุภปนาจึงไปทูลเรื่องราวแก่ทศกรรฐ์
พระยายักษ์ ผู้เป็นพี่ชาย ณ กรุงลงกา ทศกรรฐ์ได้ทราบเรื่องและได้ทราบถึง
ความงามของนางด้ว่าเกิดผูกพันหลงใหล จึงตกลงพาพระยายักษ์ชื่อมารีจพร้อม
ด้วยทหารหาญคู่หุ้ย แล้วยกตนเองกษัตริย์ทรวง พากันเหาะมายังป่าริมแม่น้ำโคธาวรี
กำชับสั่งให้บรรดาทวยหาญเฝ้าข่มขู่บังคับอยู่ แล้วจึงออกอุบายให้พระยายักษ์ ชื่อ
มารีจ แปลงตนเป็นนางทองไปถือนางด้ดา และกำชับสั่งไว้ด้วยว่า เมื่อมารีจถูก
ศักรพระราม ก่อนจะสิ้นชีวิตให้มารีจร้องขอเป็นอุบาย มารีจรับคำสั่งแล้วก็แปลงตน
เป็นนางทอง เดินผ่านไปทางหน้าบรรณศาลาที่พระราม พระลักษมณ์ และ
นางด้ดาอยู่ ครั้นนางด้ดาได้เห็นนางทองก็อยากได้ กราบทูลวิงวอนขอให้พระราม
ติดตามจับมาประทาน ด้วยความรักมเหสี พระรามจึงออกติดตามนางทองไป เมื่อ
พยายามจับเป็นไม่ได้ จึงเผด็จศรัยงไปถือนางทองแปลงตัวนั้น ก่อนจะตาย มารีจ
จึงแสร้งทำเสียงให้เหมือนพระราม แล้วยกตนเป็นอุบายตามทศกรรฐ์กำชับสั่งว่า

“เจ้าลักษมณ์เอ๋ย ช่วยไปด้วยรา กว้างทองทัพตามมา ซ้ำพม่วยบัดนี้”
 ด้วยอำนาจของพระยาักษ์ แม่นางด้ดาและพระลักษมณ์จะอยู่ห่างไกล ก็ได้ยิน
 เสียงร้องนั้น นางด้ดาจึงบอกให้พระลักษมณ์รีบตามไปช่วยพระราม ครั้นแรก
 พระลักษมณ์ไม่ยอมไป ด้วยเชื่อในอำนาจของพระราม และเห็นว่านางด้ดาที่
 ต้องอยู่คนเดียว แต่เมื่อนางด้ดาคัดค้านว่า พระลักษมณ์ก็จำต้องฟังนางด้ดาให้
 อยู่คนเดียว แล้วออกติดตามพระรามไป

ครั้นพระลักษมณ์ไปพ้นแล้ว ทศกรรฐ์ซึ่งแอบคอยที่อยู่ ก็แปลงกายเป็นโยคี
 ตรงเข้าไปบนบรรณศาลา นางด้ดาเห็นเป็นนกพรต ก็เชิญให้นั่งพัก ทศกรรฐ์จึง
 เกยพาราณนางด้ดา และบอกว่าตนเองคือทศกรรฐ์ ที่ปลอมแปลงกายมาเช่นนั้น
 ก็ด้วยความรักนางด้ดา จะมารับตัวนางด้ดา พาไปอยู่ด้วยกัน ณ กรุงลงกา นางด้ดา
 ก็ไม่ยอมตกลงด้วย และต่อว่าปรามาสทศกรรฐ์ว่า ที่ทศกรรฐ์ประพฤตินั้น น่าที่
 จะลงพรมดิฉิต ทศกรรฐ์จึงโกรธมาก ตรงเข้าอุ้มนางด้ดา พาชนบทไป

เมื่อพระรามกลับมาไม่พบนางด้ดาเมย์รัก จะไต่ถามว่าเหตุใดก็เพียงไร
 ก็ล้มด้วยคำผูกเวรของนนทุก ซึ่งเป็นบุรพชาติของทศกรรฐ์ ว่า “ท่านแกล้งแปลง
 ปลอมเป็นสัตว์มาล่อลวงเราให้หลง หากเราลงไปเกิดด้วยกันในมนุษย์โลก เรา
 จะทำให้ท่านต้องวิโยคทนทุกข์ทรมาน ด้วยการพลัดพรากจากสัตว์ที่รักเป็นหนักหนา”

ในฉากที่ ๓ นี้ ท่านจะได้ชมการนำนาฏศิลป์ทางโขนละครมาแสดงผสมกัน
 ได้อย่างงดงามน่าชมเป็นพิเศษ.

บทแซ่กระหว่างฉาก

ระหว่างฉากนารายณ์ปราบนทก กับ สุรูปนชาหึงส์
(ร้องแซ่ดพบุรี)

นทกมรณามาเกิด	กำเนิดในวงศ์ยักขา
ชื่อว่าทศกรรฐีอสุรา	สิบเคียรสิบหน้ายี่สิบกร
กุมภกรรณพิเภกอนุชา	รองมาตรีเคียรทูตขร
สุรูปนชาบังอร	น้องนุชสุดอุทรของขุนมาร
ต่อมาพระนารายณ์จึงอุปถัมภ์	ในวงศ์จักรพรรดิมหาศาล
ทรงนามพระรามอวตาร	แห่งสถานกรุงศรีอยุธยา
พระรามภิเสกสยุมพร	กับบังอรสิดาเสนาหา
ดำรงสัตย์คัตติ์นอร์ธญา	อยู่ริมโคธาวรี
ขณะนั้นสุรูปนชา	เที่ยวมาที่ในไพรศรี
ถึงฝั่งโคธานที	ใกล้ที่พระรามเชอสรงชล

ระหว่างฉาก ๑ กับ ฉาก ๒ ในตอน—สุรูปนชาหึงส์
(ร้องเซ่ง)

เมื่อนั้น	นวลนางสิดาโฉมศรี
คอยพระภัสสดาสรงวารี	อยู่ยังภูริราวไพร
นางค้อยเลือกเก็บบุปผา	นานาสีสรรสดไส
ประคองกรองร้อมมาลัย	ด้วยใจรักดีภรรดา

ระหว่างศรปนาหึงส์ กับ ตอน-ลีดาหาย

(ร้องขวัญอ่อน)

นวนนางศรปนา	ทูลเชษฐาทศเสียรกรรแสงให้
ว่ารามลักขมณเฑาะจงทงใจ	ฆ่าสามพี่บรรลัวยายชีวัน
แล้วเล่ากล่าวโฉมนางสีดา	ว่าโสภายังอย่างนางสวรรค์
พระอุมาลักขมณเฑาะเทียมทัน	ควรกุมภกัณฑ์ได้ไว้เป็นชายา

(ร้องมอญรำดาบ)

ทศกัณฐ์ร่าคร้อนรอนจิตต์	ฟังขนิษฐาบังแสนเสนหา
จึงสั่งมารีจ้อสุรา	กับพลยักษ์ยกไป

ดนตรีสำหรับประชาชน

เพื่อการศึกษาและบันเทิงใจของประชาชนหลังจากฤดูฝนได้ผ่านไป
กรมศิลปากร จึงจัดให้มีการบรรเลงดนตรีสำหรับประชาชนขึ้นเป็นประจำฤดู
ฝน สงกรานต์ หนาว โรงละครศิลปากร เช่นเคย ทุกวันพุธ และ วันเสาร์
เริ่มบรรเลงตั้งแต่เวลา ๑๖.๔๕ น. ถึง ๑๘.๓๐ น.

SIAMESE DRAMA

"THE PRELIMINARY SCENES OF THE RAMAKIAN"

by

THREE ROYAL AUTHORS

Presented on the Stage

By

The Artistes of the Department of Fine Arts

Trained by

Mom P'aeo Sanitvongs.

Scenery :

under the direction of

Princess Pilai-Lekha Diskul.

SIAMESE DRAMA

"THE PRELIMINARY SCENES OF THE RAMAKIAN"

Selected from the Works of

Prince Damrong, Prince Naris and King Vajiravudh

And Presented on the Stage

by

The Department of Fine Arts.

— IN HEAVEN —

Introductory scene :— On the slope of the Kailat Mountain.

— IN THE WORLD OF MEN —

Scene 1	:— A Forest near the Godavari River.
Scene 2	:— In front of a hermitage.
Scene 3	:— The same locality as that of the first scene.
-

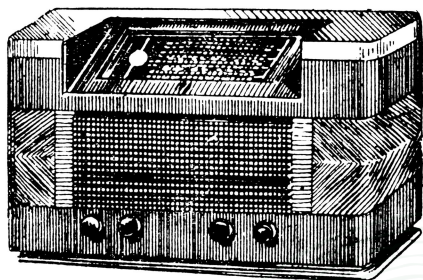
สบู่หอม “รูเบีย” กลิ่นหอม คุณภาพสูง

บริษัท เบอรัล ยุกเกอร์

1136 ถนนเจริญกรุง พระนคร โทรศัพท์ 31212

Mullard

RADIO

วิทยุ "มุลลาร์ด"

MULLARD RADIO

MULLARD

กรุณาชมและฟังวิทยุ มุลลาร์ด
ก่อนท่านตัดสินใจซื้อ มีมากท่าน
ที่เสียใจเพราะซื้อผิด

บริษัท เบอร์ลียุกเกอร์

ข้างไปรษณีย์กลาง
BERLI, JUCKER & CO.

รสของคนตรี

ดนตรี เป็นอาหารชนิดหนึ่ง
ที่ผ่านทางหูเข้าไปสู่ใจ พาให้
ผู้ฟังมีอารมณ์สดชื่น ร่าเริง โสก
เศร้า สงบจิตต์ หรือ คึกคักกล้า
หาญ ตามความหมายของเพลงที่
บรรเลง เพลงดนตรีจึงเป็นประดุจ
อาหารนารส และการฟังดนตรี
ที่ดี จึงเท่ากับเสพอาหารที่โอชารส

“PRELIMINARY SCENES OF THE RAMAKIAN”

Selected from the works

of

Three Royal Authors.

Laid in Heaven:

“The Destruction of Nonthuk by P’ra Naray”

Written by

Prince Damrong Rajanubhab.

Introductory Scene: *ON THE SLOPE OF THE KAILAT MOUNTAIN.*

ARGUMENT

“Indeed! Would you, a man yourself, look down upon another man? If we do not die in the meanwhile, we shall meet again!”

The gods and goddesses who went to the Kailat Mountain to worship P’ra Isavon, the God of Gods, used to dance and make merry on its slope first, and then climb together to the abode of God. Near the steps of that abode was a demon, named Nonthuk, who had long been stationed there by P’ra Isavon to wash the feet the gods and goddesses. They made him the butt of their practical jokes, and used to pat his head and stroke his face and even pull his hair till his head had become quite bald.

One day Nonthuk waited on P’ra Isavon and begged to have his forefinger changed into diamond and endowed with the miraculous power of immediately

killing anybody at whom it was pointed. God Isavon graciously granted the boon and Nonthuk returned to his station. When the gods and goddesses went to pay homage to P'ra Isavon again, they enjoyed themselves at the expense of Nonthuk as they used to do. Now Nonthuk became furiously angry and pointed his diamond finger at them. Consequently many of them died and the rest were greatly frightened. The latter therefore went in a hurry and laid their grievance before God Naray. So he assumed the form of a lovely woman and went to display her charms before Nonthuk.

Seeing the woman Nonthuk became deeply enamoured of her and made love to her. P'ra Naray. Who was disguised as the woman, then thought of a stratagem and induced Nonthuk to dance the "Alphabet of Dancing" (Mae - bot) with him. Nonthuk, who did not see through the trick, gladly agreed to imitate the movements of the woman. When they came to the one called "The Snake coils its Tail," Nonthuk's own diamond finger pointed at his thigh and consequently the latter was broken. At the same time the woman became P'ra Naray again. When Nonthuk saw that he became filled with resentment. So he took P'ra Naray to task saying though He was God He was not just and was also a coward who did not dare to fight openly like a man but came disguised as a woman to trick him. P'ra Naray replied that he was not afraid of Nonthuk but had resorted to the stratagem merely to make the latter feel, in his own person, what pain others must have felt when he went about pointing his finger at them and they died. Then He defied Nonthuk to be born in his next birth as the king of the giants endowed with ten heads, twenty arms, all kinds of occult knowledge and the power of flying through the air, while He would be born merely as a man with two arms, and escape death at His hands. Nonthuk vowed vengeance saying "You purposely disguised Yourself as a woman to deceive me and make me infatuated. If we two be born together in the world of men, I shall make You suffer intensely the pangs of being torn away from the woman loved by You." When Nonthuk had had his say, P'ra Naray killed him.

Nonthuk was then reborn as Thosakan, the king of the giants of Lankā and P'ra Naray as P'ra Rām, the famous prince of Ayodhya.

In this introductory scene the spectators witness a classical example of Siamese theatrical art which is very beautiful, and has been highly cultivated and kept alive as a model from the old days when Ayudhya was the capital of Siam.

Laid in the World of Men: "Surpanakha's Pangs of Jealousy"

Written by

Prince Narisaranuvattivongs.

ARGUMENT

Scene 1: *A FOREST NEAR THE GODAVARY RIVER.*

Surpanakhā, a widowed ogress and the younger sister of Thosakan, goes into the forest for an excursion, as people do when they are troubled in mind. P'ra Rām, Princess Sidā, his consort, and P'ra Lak, his younger brother, are practising austerities there. When Surpanakhā passes the two brothers and observes how very handsome they are, she falls in love with them and then spies upon them. She now learns from their conversation that they are returning to their hermitage. So she transforms herself into a beautiful maiden and follows them.

Scene 2: *IN FRONT OF A HERMITAGE.*

Princess Sidā, the consort of P'ra Rām, is sitting at the front of the hermitage stringing flowers and lamenting over the difficulties consequent on her leaving the city to live in the forest. When P'ra Rām and P'ra Lak reach the hermitage, they sit down at the front of it and talk to each other. Then Sidā takes the flowers she had strung and goes into the hermitage to keep them there. Now Surpanakhā goes up and sits at the front of the hermitage too. At first she inquires P'ra Rām about his welfare. Then she briefly relates her life to him and finally harps on the fact that she had deeply fallen in love with him at first sight. P'ra Rām therefore tells her that he is married and advises her to speak to his brother. Now Sidā comes out of the hermitage, and, when she hears P'ra Lak and P'ra Rām declining the attentions of Surpanakhā she cannot suppress a smile. Surpanakhā thinks Sidā is laughing at her and so she trespasses into the hermitage and assaults Sidā. The brothers intervene and protect the latter. Then Surpanakhā becomes the ogress again, because she has lost her temper, and attacks P'ra Lak who cut off her nose and ears with his sword and turns her out of the hermitage.

It is generally understood that episodes from the Ramakian are meant to be staged as K'on (masked plays). But it will be seen that these two scenes are staged successfully in the Lak'on (dance drama) style and the dance movements have been adapted to excellent music.

Scene 3: THE SAME LOCALITY AS THAT OF THE FIRST SCENE.

“The Abduction of Sīdā”

Written by

King Mahavajiravudh (Rama VI)

ARGUMENT

“It is absurd to say that any one born in this world of change can escape death. Even one on the heavenly mountain, Sumeru, is liable to be consumed by the fire which destroys the universe.”

(From the Lament of Mārit)

When P'ra Lak had cut off Surpanakhā's nose and ears and driven her out of the hermitage, she asks various ogre-chieftains like K'on and Thūt to avenge her by attacking P'ra Rām and P'ra Lak with their armies. But P'ra Rām and P'ra Lak defeat and destroy the ogres. So Surpanakhā reports the news to Thosakan, her elder brother. When he hears about the beauty of Sīdā he falls in love with her. So he takes with him an ogre named Mārit and several brave soldiers in whom he confides, and goes, in his aerial car, to the forest near the Godavary River. There he asks his soldiers to hide themselves quietly, and then commands Mārit to change himself into a golden stag and tempt Sīdā to secure him. He also strictly commands Mārit to imitate the voice of P'ra Rām and cry for help should he be mortally wounded by the last.

So Mārit transforms himself into a golden stag and walks in front of the hermitage occupied by P'ra Rām, P'ra Lak and Sīdā. When Sīdā sees the stag she wants to have it, and importunes P'ra Rām to catch it for her. Out of his love for his consort he gives chase to it, and when he finds he cannot capture it alive, he shoots an arrow at it. When it is about to die it imitates the voice of P'ra Rām, according to the commands of Thosakan, and cries out

“O Lak! Help me! The golden stag
which I pursued, has killed me!”

Though P'ra Lak and Sīdā are far away, Thosakan contrives, through his magic, to make them hear the cry. So Sīdā asks P'ra Lak to hurry up and help his brother. At first P'ra Lak is not willing to go because he has faith in the prowess of P'ra Rām, and is anxious about the safety of Sīdā who will have to be left behind. But when she remonstrates with him, he has to go out in search of P'ra Rām leaving Sīdā alone.

When P'ra Lak has gone away, Thosakan, who has been waiting for the opportunity, changes himself into an ascetic and enters the hermitage. Sidā is deceived by his appearance and so invites him to be seated. Thosakan then declares his love for her saying he has come in disguise to take her away to live with him at Lankā. Sidā spurns his love and contemptuously upbraids him saying he behaves as he does probably because he is doomed. So Thosakan becomes very much enraged and, seizing her by force, carries her away in his car.

What all P'ra Rām suffered when he returned to the hermitage and missed Sidā, his beloved wife, was completely in accordance with the words of Thosakan who had sworn, in his previous incarnation as Nonthuk: "You have purposely disguised Yourself as a woman to deceive me and make me infatuated. If we two be born together in the world of men, I shall make You suffer intensely the pangs of being torn away from the woman loved by You."

This scene especially displays a delectable combination of the techniques of both the masked play (K'on) and the dance drama (Lak'on).

MUSIC FOR THE PUBLIC

The Department of Fine Arts have arranged to give musical entertainments to the public, as before, from the 6th. of November, in the music-pavilion opposite the Silpakorn Theatre, on Wednesdays and Saturdays between 16.45 and 18.30 o'clock.

TO BE STAGED AT THE SILPAKORN THEATRE

On Fridays, Saturdays and Sundays

Throughout December, 1948.

PHRA LAW

A CLASSICAL PLAY

in 3 scenes

By

His late Royal Highness Prince Nara.

A master-piece of Siamese literature left by a most distinguished Siamese poet of the old days as an unforgettable legacy, in the realms of verse and poetical prose, matchless and unsurpassed till now is the "Phra Law", which enchants all like the sweetness of music from afar.

A few years ago H.R.H. Prince Narathip, a great poet and artist and a famous playwright, adapted the "Phra Law" to the stage without sacrificing any of its original flavour. In the performance of the play the prince introduced dances, of northern Siam as well as those of the capital, and selected appropriate pieces of music for them.

Apart from being a delightful play, "Phra Law" of Prince Narathip is also a proof of the harmonious and intimate relations, in the field of drama, between the cultures of northern and the southern Siam. For these reasons "Phra Law", in its dramatic version, has captivated the hearts of the Siamese of all ranks for the past forty years.

พระลอ - อีกครั้ง

หลังจากกรมศิลปากรได้นำบทละครเรื่อง พระลอ พระนิพนธ์ของ
เสด็จในกรมพระนราธิปประพันธ์พงศ์ ออกแสดงให้ประชาชนชม ณ โรง
ละครศิลปากร เมื่อต้นปีมานั้น ปรากฏว่าเป็นที่นิยมของประชาชนเป็น
อย่างยิ่ง ต่างปรารภกันว่าดูไม่จืด และมีหลายท่านบ่นเสียดยที่ไม่ได้มีโอกาส
มาชมในคราวนั้น

บัดนี้ ได้มีท่านผู้ดูหลายท่านแสดงความจำนงมายังกรมศิลปากร ขอ
ร้องให้นำละครเรื่อง “พระลอ” ออกแสดงซ้ำอีก เมื่อได้ใคร่ครวญดูแล้ว
เห็นเป็นการสมควรที่จะสนองความจำนงของประชาชนต่อไป

กรมศิลปากร จึงตกลงนำละครเรื่อง

พระลอ

ออกแสดงอีกครั้งหนึ่ง

กำหนดแสดงทุกวันศุกร์, เสาร์ และอาทิตย์

ในเดือน ธันวาคม ศกนี้

เริ่มแต่ วันศุกร์ ที่ ๓ ธันวาคม เป็นต้นไป

สถานที่สะอาด อากาศสดชื่น

มีดนตรีบรรเลง ฟังเพลงไพเราะ

ที่

สังคีตศาลา

หน้าโรงละครคอนเสิร์ตปากร

มีเครื่องดื่มจัดไว้รับรอง

**CLEAN LOCALITY, FRESH AIR
AND SWEET MUSIC**

AT

THE MUSIC-PAVILION

OPPOSITE

THE SILPAKORN THEATRE

ON THE PREMISES OF

THE NATIONAL MUSEUM

มิโด

ออตโตโมบิล

กันน้ำได้ 100 ٪
กันกระเทือนดีเยี่ยม
ลานไมซ์าด
ตัวเรือนไม่เป๋สนิม
กันแรงดูดแม่เหล็ก

Mido
MULTIFORT
Superautomatic

เอเย่นต์แต่ผู้เดียวในประเทศไทย:
บริษัท บางกอกกล๊าส-เทรดดิ้ง

ผู้แทนจำหน่าย:
บริษัท เมืองทอง ถนนเยาวราช

REMINGTON RAND

THE FIRST NAME IN TYPEWRITERS

English

or

Siamese

Key boards

ตัวอักษร

ไทย

หรือ

อังกฤษ

This is a specimen of Remington ELITE types

This is a specimen of Remington PICA types

นี่เป็นตัวอย่างตัวอักษร “เรมิงตัน” ภาษาไทย

ผู้แทนจำหน่ายแต่ผู้เดียว

บริษัท วิทยาคม จำกัด

29-31 ถนนเจริญกรุง

สี่กั๊กพระยาसी

โทรศัพท์ 22539

กรุงเทพ ฯ